

توانایی یادگیری و به‌خاطر سپردن، انطباق‌یابی ارگانیسم را افزایش می‌دهد. این در حالی است که یکی از اجزای مهم فرایند یادگیری، حافظه است؛ به گونه‌ای که بدون حافظه ما به رویدادها به گونه‌ای واکنش نشان می‌دهیم که انگار پیش از این، آن‌ها را تجربه نکرده‌ایم (یوسفی لویه، ۱۳۸۵).

حافظه یکی از بنیان‌های یادگیری، تفکر، خلاقیت، برنامه‌ریزی و رفتار روزمره‌ی ما را

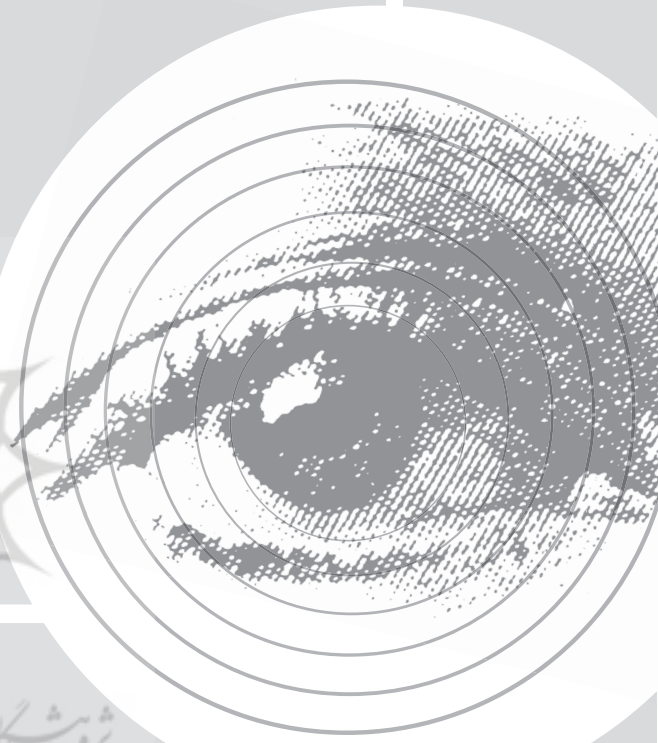
شده است، و به یاد آوردن اطلاعاتی که اندوزش شده‌اند، از جمله تعاریفی هستند که برای حافظه ارائه شده است (یوسفی لویه، ۱۳۸۵).

آزمون آندره‌ری

آزمون «تصاویر هندسی درهم» (حافظه‌ی دیداری) را **پروفسور آندره‌ری** در سال ۱۹۴۲ به منظور سنجش نوع فعالیت ادراکی حافظه‌ی دیداری مراجعه‌کنندگان به درمان‌گاه‌های روان‌شناسی و روان‌پزشکی ابداع کرد. آزمون متشکل از دو کارت A و B است که هر یک به طور مجزا و به مناسبت، انتخاب و اجرا می‌شوند.

ابزارهای روان‌شناختی

سنجش حافظه‌ی دیداری به کمک ترسیم: آزمون آندره‌ری

هم‌چنین از این کارت برای بزرگ‌سالانی که عقب‌ماندگی ذهنی شدید دارند نیز استفاده می‌کنند.

اجرای آزمون بعد از انتخاب هر کارت در دو نوبت انجام می‌شود؛ در نوبت اول، کارت (A یا B) در جهت مناسب جلوی آزمودنی گذاشته می‌شود و به او پیشنهاد می‌گردد که مشابه آن را روی یک کاغذ سفید بی‌خط رسم کند. در نوبت دوم و در حالی که کارت از جلوی آزمودنی برداشته شده و سه دقیقه نیز گذشته است، از او خواسته می‌شود این بار به طور حفظی تصویر مشاهده شده‌ی قبلی را با دقت ترسیم کند (بهرامی، ۱۳۷۷).

قضاوت درباره‌ی آزمودنی با توجه به

کارت A

این کارت متشکل از ۱۸ جزء ادراکی است و در مورد افراد ۴ سال به بالا به کار می‌رود. کارایی مؤثر این کارت برای افراد، از ۷ سال به بعد است و برای نوجوانان و بزرگسالان عملاً کاربرد بیش‌تری دارد.

شکل ۱

کارت B

این کارت که از ۱۱ جزء هندسی تشکیل شده، مکمل کارت A است و برای کودکان زیر ۸ سال ساخته شده است. پر بودن و دشواری کارت A برای بسیاری از کودکان مسئله‌آفرین است و به همین دلیل، توصیه می‌شود که کارت B برای آن‌ها به کار گرفته شود.

جای شکل ۲

مقایسه‌ی کارکرد او در هر دو مرحله ترسیم انجام می‌شود. معمولاً مرحله‌ی نخست ترسیم به حساب **توان رشد ترسیمی** و **ساخت‌یابی ادراکی** آزمودنی گذاشته می‌شود و مرحله‌ی دوم، با توجه به کمیت و کیفیت ترسیم مرحله‌ی نخست، سطح کارکرد **حافظه‌ی دیداری** او را نشان خواهد داد (بهرامی، ۱۳۷۷).

هنجاریابی آزمون حافظه‌ی دیداری آندره‌ری در ایران

۱. پناهی (۱۳۸۳) به منظور هنجاریابی آزمون حافظه‌ی دیداری آندره‌ری (کارت A) پژوهشی را روی دانش‌آموزان شهر تهران انجام داده است. نمونه‌ی پژوهش شامل ۳۰۰ نفر از دانش‌آموزان پسر مقطع راهنمایی شهر تهران بوده است. به منظور بررسی روایی

تشکیل می‌دهد. انسان در همه‌ی رفتارهای اجتماعی خود به حافظه نیاز دارد؛ به گونه‌ای که بدون حافظه قادر نیست با استفاده از علایم و زبان با دیگران ارتباط برقرار کند، آداب و رسوم خانوادگی یا قومی را اجرا کند، عواطف خود را به تناسب بروز دهد، چهره‌ی دوستان را از یک‌دیگر بازشناسد و حتی راه خانه‌ی خود را بیابد (بهرامی، ۱۳۷۷).

کارکرد ذهنی نگاه‌داری اطلاعات مربوط به محرک‌ها، رویدادها، تصاویر، ایده‌ها و مانند آن، نظام انباره‌ای فرضی درباره‌ی ذهن/ مغز که این اطلاعات را نگاه‌داری می‌کند، اطلاعاتی که نگه داشته می‌شوند، یادداری آن‌چه تجربه

دانشگاه فرهنگستان
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر انتشارات کمک آموزشی

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات کمک‌آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- **رشد کودک** (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه‌ی اول دوره‌ی دبستان)
- **رشد نوآموز** (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره‌ی دبستان)
- **رشد دانش‌آموز** (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم و پنجم دوره‌ی دبستان)
- **رشد نوجوان** (برای دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی)
- **رشد جوان** (برای دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه‌ی پیش‌دانشگاهی)

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- **رشد آموزش ابتدایی** ● **رشد آموزش راهنمایی تحصیلی** ● **رشد تکنولوژی آموزشی** ● **رشد مدرسه فردا** ● **رشد مدیریت مدرسه** ● **رشد معلم**

مجله‌های بزرگسال اختصاصی

(به صورت فصلنامه و ۴ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- **رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی)**
- **رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه)** ● **رشد آموزش قرآن** ● **رشد آموزش معارف اسلامی** ● **رشد آموزش زبان و ادب فارسی** ● **رشد آموزش هنر** ● **رشد مشاور مدرسه** ● **رشد آموزش تربیت‌بدنی** ● **رشد آموزش علوم اجتماعی** ● **رشد آموزش تاریخ** ● **رشد آموزش جغرافیا** ● **رشد آموزش زبان** ● **رشد آموزش ریاضی** ● **رشد آموزش فیزیک** ● **رشد آموزش شیمی** ● **رشد آموزش زیست‌شناسی** ● **رشد آموزش زمین‌شناسی** ● **رشد آموزش فنی‌وحرفه‌ای** ● **رشد آموزش پیش‌دبستانی**

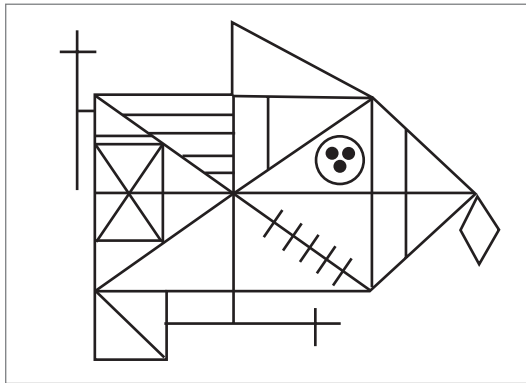
مجله‌های رشد عمومی و اختصاصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان مراکز تربیت‌معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

● **نشانی:** تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات کمک‌آموزشی.

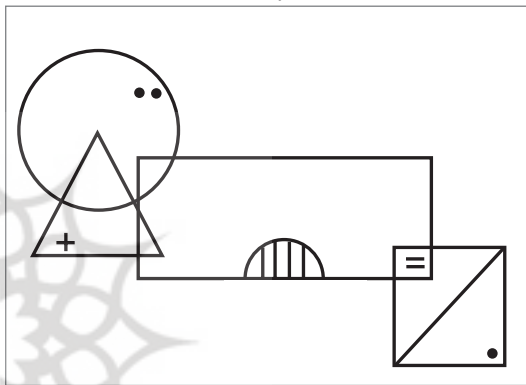
● **تلفن و نمابر:** ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

کارت A

کارت B

2. Kim karad visual memory test
3. reliability
4. test-retest

منابع

۱. بهرامی، هادی؛ **آزمون‌های روانی - مبنای نظری و فنون کاربردی**. تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۷.
۲. پناهی، علی؛ **هنجاریابی آزمون تصاویر درهم‌آندره ری (کارت A) بر روی دانش‌آموزان پسر مقطع راهنمایی شهر تهران**. پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد چاپ نشده، دانشکده‌ی روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ۱۳۸۳.
۳. ناظری، مهدی؛ **هنجاریابی آزمون تصاویر درهم‌آندره ری (کارت A) بر روی دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی شهر تهران**. پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد چاپ نشده، دانشکده‌ی روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ۱۳۸۳.
۴. یوسفی لویه، مجید؛ **مقدمه‌ای بر روان‌شناسی حافظه**. تهران، انتشارات زرباف اصل، ۱۳۸۵.

ملاکی، هم‌بستگی بین نمره‌های مرحله دوم آزمون **آندره ری** و نمره‌های مرحله‌ی سوم آزمون **کیم کاراد** محاسبه، و برای برآورد اعتبار^۳ از روش بازآزمایی^۴ استفاده شده است. ضریب روایی ملاکی برابر ۰/۵ و ضریب اعتبار ۰/۶۲ به دست آمده که هر دو ضریب یاد شده از نظر آماری در سطح ۰/۰۱ معنادار گزارش شده است.

۲. ناظری (۱۳۸۳) نیز کار مشابه پناهی (۱۳۸۳) را در مورد دانش‌آموزان دختر انجام داده است. نمونه‌ی پژوهش او ۳۰۰ نفر از دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی در شهر تهران بوده و ضریب روایی ملاکی در این پژوهش (با استفاده از ملاک مشابه پژوهش پناهی) برابر ۰/۵۹ و ضریب اعتبار بازآزمایی ۰/۶۰ گزارش شده است. ضرایب محاسبه شده از نظر آماری معنادار و قابل اعتمادند.

پی‌نوشت

1. Andre Rey